

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

מו.

עין משפט נר מצוה

(א) [עין] חוס' שנת ט"א. ד"ה חי לענין טומאה, (ב) [מגילה ב: א.] (ג) חולין (ד) שם ט"א, (ה) [ש"ל אייבון] (ו) כנסת טו. חולין קכ"ג. (ז) "ר"ל וכו' פה חתומין לתת כשי"ל, (ח) [חולין קכ"ג]. (ט) כשי"ל; לאכלו (י) [כ"ל רב הקדוש], (יא) [וע' חוס'] שנת ט"א. ד"ה לפי חוס' שנת ט"א. ד"ה ועל ההלכה, (יב) [ע"פ שמשון בן אפרים], (יג) [ע"פ רבא], (יד) [כ"ל כ"ה] שן אלתה.

לענין צירוף טומאה. כדמפרש ואזיל דכפסת תליא מילתא דשיעוריה: ובשאר ימות השנה איכא פלוגתא. מילוק בין מקפיד לשאינו מקפיד והיינו דתנא סיפח אס מקפיד עליו: דאיכא פחות מכביצה אוכלין דנגעו כהאי נזק. הדבוק בעריבה ונגעה בהן טומאה ואיטמי והדר נגעו בהן אוכלים טהורים: כפסת. לסיקור חמץ מהשבו ועושה חסוב האיל וכית הוחר להיחשב לענין איסור חמץ דלך נטיל לגבי עריבה כדמניא רישא השתא לענין טומאה נמי לא צטיל לגבי עריבה ומצטרף להשלים לכביצה וצ"ל דאין מקפיד עליו ומטמא את אחרים: נשאר ימות השנה. לניכא למימר איסורו מישבו צקפידא תליא מילתא אס מקפיד עליו מצטרף דחשיב אוכלא עורה לעריבה. תליא נמי דשיעורא ולא צטפידא תליא מילתא: ואס מקפיד עליו קאי אשאר ימות השנה כגון דאיטמי וקא מטביל לה וקאמרי דכפסת האיל וזכות עובר עליה וצדמות איסורו מישבו דעל כרמו צריך לנטלו ומיין דלך הוי כעריבה ואפי' אינו מקפיד עליו (א): אצל נשאר ימות השנה. בין מרובה בין מועט צקפידא תליא מילתא: וכן להוריט טומאה לעריבה. על ידי זכך זה תליא נמי צדמות הפסקא דשיעורא ולא שיעורא ואס מקפיד עליו אשאר ימות השנה קאי: ה"ג וסוינו דמי כגון דנגע שרץ כהאי נזק: כפסת. דזית איסורו מישבו מיין ולא הוי כעריבה ולא נתתא לה שוס טומאה לעריבה אפילו אין מקפיד עליו וצפחות מכית כי אין מקפיד עליו לא (א): ובשאר ימות השנה. אס מקפיד עליו אפילו צפחות מכית חוס': ואס רוצה ללון בעיר שאין בה עעשה לא יש לפניו ד' מילין עיר סמוכה צריך לילך ללון שם. חוס' שאין. ד. במדי דנגעין. חוס'. ה. [ד]ניכר הכ"ש. ח. ולהנאו או מרילוקי שלחנאו היה רוצה היה אכלו. ט. שאין לכוהו ממנו כלום. חוס' שאין. ד. דרבנן היא. כשי"ל. ס. חולין כגון זב ובה ונה קרי. ט. רבעל [ד]לאחר שיעריבה ברוב חולין יכול לאכלו דו או חן בימי טומאה לאחר שביטלה. ט. ש. אמתא ציריכה להלע הני טמעי בממרא האויל הני בעי מיתשיל עליה כז. חוס' שאין. י. דכשתהו מלא משביח את ותר משביח את חוס' ר"ש. מכהואו ריקס. חוס' ר"ש.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה וכן להעלות ד"ה אצל הד"ח: (ב) ד"ה כפסת ד"ה ובשאר ד"ה: (ג) ד"ה ר"ה ורובע ד"ה ומאי קודא לה שם היתה יכולה לאפותו וכו' וזכך אין דומה:

גליון הש"ס

נכרא כגון דאיכא פחות מכביצה. עין שנת ט"א ע"פ מ"ה א"ל ע"פ ענין: שם הא ב"ח רשיעיות דב"ח. עין טורי קתן מניל: ז ע"פ ד"ה א"ל קמ"ל:

מוסף תוספות

א. שהאכל. חולין בטהרה. ח' ה"ן. ב. שאם כפי דושי' מלא ענין לפי וראתה הלא הגבל הוא עומד ויכול לילך ארבעת מילין לכל צד. ח' ריט דור. ו. דלתפילה והוא להתפלל בעשיה והוא רוצה ללון בעיר שאין בה עעשה לא יש לפניו ד' מילין עיר סמוכה צריך לילך ללון שם. חוס' שאין. ד. במדי דנגעין. חוס'. ה. [ד]ניכר הכ"ש. ח. ולהנאו או מרילוקי שלחנאו היה רוצה היה אכלו. ט. שאין לכוהו ממנו כלום. חוס' שאין. ד. דרבנן היא. כשי"ל. ס. חולין כגון זב ובה ונה קרי. ט. רבעל [ד]לאחר שיעריבה ברוב חולין יכול לאכלו דו או חן בימי טומאה לאחר שביטלה. ט. ש. אמתא ציריכה להלע הני טמעי בממרא האויל הני בעי מיתשיל עליה כז. חוס' שאין. י. דכשתהו מלא משביח את ותר משביח את חוס' ר"ש. מכהואו ריקס. חוס' ר"ש.

רבינו הגואל

ואמר אביי וכן לענין צירוף טומאה. וכי קתני וכן לענין טומאה כפסת. ובשאר ימות השנה איכא פלוגתא, כיצד כגון דאיכא פחות מכביצה אוכלין בהאי עריבה, ואיל בה כותב בנזק וננגיע בה, בכפסת דאיסורא חושבו להאי בצק ולמשקליה קאי מצטרף. ואי נגעה בה טומאה איטמי. אבל בשאר ימות השנה אם מקפיד עליו ובעי למשקליה מצטרף, ואי לא לא, אלא הוי חוס' כעריבה דלא מצטרף. ודחי רבא אי הכי מצטרף מיבעי ליה למתני במתני', אלא הכי קתני וכן להעלות טהרה לעריבה, כגון שזו העריבה טמאה היא והטבילה ומצא בה בצק כסדיקיה, כפסת דאיסורא חושבו וחייב לבערו, חוצין ולא עלתה לה כביילה, בשאר ימות השנה אם רוצה בקיומו חרי בצק זה כעריבה וצלה לו כביילה ואינו חוצין. וגם זה נדחה. ואוקמה רב פפא הכי וכן לענין טומאה להוריט טומאה לעריבה, הכי דמי כגון דרביק בצק בהאי עריבה ונגע שרץ בבצק, כפסת דחייב לבערו לאו כגופה דעריבה דמי ולא נטמאת דעריבה, בשאר ימות השנה אי מקפיד לקלפו ולא נתתא לה טומאה לעריבה, ואם רוצה בקיומו הוי הוא כעריבה, וכאלו בגופה של עריבה נגע השרץ ונטמאת העריבה. בצק החרש

לענין צירוף טומאה בפסח ובשאר ימות השנה איכא פלוגתא היכי דמי כגון (א) דאיכא פחות מכביצה אוכלין ונגעו בהאי בצק בפסח דאיסורו חשוב מצטרף בשאר ימות השנה דבקפידא תליא מילתא אם מקפיד עליו מצטרף אם רוצה בקיומו הרי הוא והאי חוצין קתני אלא אמר רבא וכן להעלות טהרה לעריבה היכי דמי כגון דאיטמי חך צריבה ובעי לאטבילי בפסח דאיסורו חשוב חוצין ולא סלקא לה כביילה בשאר ימות השנה בקפידא תליא מילתא אי מקפיד עליו חוצין ואם רוצה בקיומו הרי הוא כעריבה מתקין לה רב פפא מי קתני וכן לענין טהרה הא לענין טומאה קתני אלא אמר רב פפא וכן לענין להוריט טומאה בצק בפסח דאיסורו חשוב חוצין ולא נתתא לה טומאה בשאר ימות השנה דבקפידא תליא אם מקפיד עליו חוצין אם רוצה בקיומו הרי הוא כעריבה: מתני' - בצק החרש אם יש כיוצא בו שהחמיץ הרי זה אסור: גמ' אם אין שם כיוצא בו מהו א"ר אברה אומר ר' שמעון בן לקיש כדי שילך אדם ממוגדל נוגיא לטבריא כממוגדל נוגיא ועד טבריא (א) א"ר אברה אומר רבי שמעון בן לקיש לגבל ולתפלה ולנטילת ידים ארבעה מילין אמר רב נחמן בר יצחק אייבוי אמרה וארבעה אמר רב הורא מינייהו עבוד רתגן (א) וכולן שעיעבדן או שהילך בהן כדי עבודה טהורין חוץ מעור האדם וכמה כדי עבודה א"ר (אנייא) א"ר ינאי כדי הילוך ארבעה מילין א"ר יוסי ברבי חנינא (א) לא שנו אלא לפניו אבל לאחריו אפילו מיל אינו חוזר אמר רב אחא ומינה מיל הוא דאינו חוזר הא פחות ממיל חוזר: מתני' כיצד מפרישין חלה בטומאה ביו"ט ר"א אומר לא תקרא לה שם עד שתאפה בן בתירא אומר תטיל בצונן א"ר יהושע לא

כ"ה א מיי פ"ב מהל' כלס הלכה ט: כ"ה ב מיי פ"ה מהל' חמץ טהור ג: סמג לזון עה ט"ו ע"ה א"ר ס' מנו ספ"ד ב: כ"ו ג מיי פ"ח מהל' ציפורים ה' א: כ"ז ד מיי פ"ח מהל' שאל אבות הטומאה ה"ט: כ"ח ה מיי פ"ד מהל' תפלה הלכה ז: סמג עשין ע"ט ט"ו ע"ה א"ר ס' זכ ספ"ד ד יוסקין קמג ספ"ד א: כ"ט ו מיי פ"ג מהלכות י"ט הלכה ט: סמג לזון עה ט"ו ע"ה א"ר ס' י"ט מנ ספ"ד ד יוסקין ספ"ד ע"ה ד:

מוסף רש"י

לגבל. הלך עשמו טהרה והוא סמיך לגבל הני, ולכ"י לנחם להטיל ביו יצירה עלמו ארבעה מילין עד שיגיע למקוה ויטביל ויומר מלאין אין עליו נטירות מן הפסח אלא אס קן יטון לו נעל הדיע שכר הליכה (חורין) (קכ"ג). ו. לחתלה. מהלך כגון ונמר זכ"ל ורובע צדקן ומנעד יוס, אס יש בית הכנסת לפניו עד ארבעה מילין יצירה וילך שם כדי להתפלל (ס"ס). ולנטילת ידים. לאפילה ואין לו מוס וס מים לפניו לטוף ארבעה מילין, ימתין עד שיגיע ד"ה שיעור אמה. ד"ה שנתעבא שמתיה ל"ה ארבעה והשומע טעה בין לקיש ולכנסו (ס"ס) קכ"ג. וארבעה אמר בה. ארבעה דברים ה' חומר בה שיעור ד' מילין (ס"ס). והוא מנייהו עבוד. האי כדי עבודה דממתין (ס"ס). וכולן. חומרות שנתו חמטוס להיות שנתאין כשה, שעיעבדן או שהילך בהן כדי עבודה. כתיב שיעולו למת עור לפני דורסקן. טהורין. צעטלן ממורת נשר (דודא ט.)

רבינו הגואל (המשך)

אם כיצד בו שהחמיץ. כלומר אם יש מי שלש בבית אחת מצד והחמיץ אותו הבצק, גם זה אסור שחצו הוא, ואפי' הוא יכול להגייש כשעור הליכה מיל אסור שרואי החמיץ. אמר ר' אבהו אמר רש לקיש לגבל, כגון שיש לפניו גבל המגובל בטהרה. ולתפלה כגון שצריך להתפלל ויש לפניו מים לנטיל דיו ולנטילת ידים רוצה לאכל ואין לו מים לנטיל דיו איבשת מילין. פירוש אם יש גבל ופושט עימו בטהרה, או אם יש מים ברהוק ארבעת מילין לפניו, ימתין עד שיגיע לגבל ההוא ויעשה לו עיסתו בטהרה ויעשה לו ואלא יאכל עד שיגיע למים ויטול דיו. והני מילי דרבעין ד' מילין לפניו, אבל לאחוריו אפילו מיל אחד אין מטרירין אותו כמו שדומין לו, ומקנה ומופרש

דיוו בעפר ומתפלל. גם אוכל בבליא חממות בלא נטילה. וכן עבודה ברהוק ארבעת מילין נקרא עבודה ונותר. ומפורש בפרק העור והדורסן. מתני' כיצד מפרישין חלה בטומאה ביום טוב, אילעיו אמר כז. פירוש יש חייבין להפריש חלה ולינתה לכהן. ובשאר ימות השנה מפרישה ונותנה לכהן עיסה זו אפריה וכן ביום טוב, אבל בטומאה ביום טוב אסור לאפות אותה שאינה ראיה לאכילה, ולשריפה נמי אסורה לפי שאין שורפין קדישים ביום טוב, וכבר פירשתי חלת חוצה לארץ בכפרות של חך ללפיכך לא הארכנו.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה וכן להעלות ד"ה אצל הד"ח: (ב) ד"ה כפסת ד"ה ובשאר ד"ה: (ג) ד"ה ר"ה ורובע ד"ה ומאי קודא לה שם היתה יכולה לאפותו וכו' וזכך אין דומה:

רבינו הגואל

ואמר אביי וכן לענין צירוף טומאה. וכי קתני וכן לענין טומאה כפסת. ובשאר ימות השנה איכא פלוגתא, כיצד כגון דאיכא פחות מכביצה אוכלין בהאי עריבה, ואיל בה כותב בנזק וננגיע בה, בכפסת דאיסורא חושבו להאי בצק ולמשקליה קאי מצטרף. ואי נגעה בה טומאה איטמי. אבל בשאר ימות השנה אם מקפיד עליו ובעי למשקליה מצטרף, ואי לא לא, אלא הוי חוס' כעריבה דלא מצטרף. ודחי רבא אי הכי מצטרף מיבעי ליה למתני במתני', אלא הכי קתני וכן להעלות טהרה לעריבה, כגון שזו העריבה טמאה היא והטבילה ומצא בה בצק כסדיקיה, כפסת דאיסורא חושבו וחייב לבערו, חוצין ולא עלתה לה כביילה, בשאר ימות השנה אם רוצה בקיומו חרי בצק זה כעריבה וצלה לו כביילה ואינו חוצין. וגם זה נדחה. ואוקמה רב פפא הכי וכן לענין טומאה להוריט טומאה לעריבה, הכי דמי כגון דרביק בצק בהאי עריבה ונגע שרץ בבצק, כפסת דחייב לבערו לאו כגופה דעריבה דמי ולא נטמאת דעריבה, בשאר ימות השנה אי מקפיד לקלפו ולא נתתא לה טומאה לעריבה, ואם רוצה בקיומו הוי הוא כעריבה, וכאלו בגופה של עריבה נגע השרץ ונטמאת העריבה. בצק החרש